Náučný chodník Fauna a flóra Trávnice

Kraj:	Nitriansky
Okres:	Nové Zámky
Geomorfologická jednotka:	Podunajská pahorkatina
Geologická jednotka:	neogénna panva
Chránené územie:	žiadne
Prístup:	bus Trávnica, rázcestie
Východisko:	Trávnica, centrum pri škole
Trasa:	Trávnica: centrum – vodná nádrž Nový rybník – centrum
Dĺžka, prevýšenie:	6,5 km, prevýšenie 90 m
Čas prechodu:	2,5 h
Počet zastávok:	8
Náročnosť:	nenáročná trasa

Zameranie chodníka: prírodovedné

Typ chodníka: samoobslužný, okružný, obojsmerný, peší (vhodný aj pre bicykle), celoročný

Nadväznosť na turistickú značku: nie je

Rok otvorenia: 2018

Aktuálny stav: Informačné panely sú v dobrom stave.

Textový sprievodca: nie je; orientačná mapa (s oboma náučnými chodníkmi v Trávnici)

Kontakt: Radix Slovakia, o. z., Hlavná 44, 941 46 Trávnica, tel. 0908 702 859; Obecný úrad Trávnica, Hlavná 65, 941 46 Trávnica, tel. 035 / 6584 101

Poznámky: (1) Trasa je zhodná s časťou trasy náučného chodníka História a súčasnosť obce Trávnica. (2) Trasa vedie po prašných poľných cestách, a tak môže byť za mokra zle priechodná.

Využiteľnosť pre školy

Náučný chodník je vhodný pre terénne vyučovanie. Pri škole neďaleko prvého panela náučného chodníka stoja dva interaktívne panely s rozprávkou, ktoré sú vhodnou motiváciou na jeho absolvovanie pre žiakov prvého stupňa základnej školy. Ďalšie doplnkové materiály si možno stiahnuť pomocou QR kódu na informačných paneloch.

Čo sa oplatí vidieť na trase náučného chodníka a v okolí

Trávnica. Obec v Hronskej pahorkatine severozápadne od Nových Zámkov v severnej časti Hronskej pahorkatiny pri Trávnickom potoku. Geologické podložie tvoria pleistocénnymi sprašami prikryté neogénne morské sedimenty (íly, piesky, pieskovce), ktoré prerezáva pruh holocénnych fluviálnych hlín a ílov nivy potoka. Do roku 1948 používala názov Fíš. Najstaršia písomná zmienka je z roku 1075, kedy uhorský kráľ Gejza I. vydal darovaciu listinu pre opátstvo vo Svätom Beňadiku. Obyvateľstvo sa zaoberalo poľnohospodárstvom, vinohradníctvom, chovom koní a dobytka. Obec bola majetkom rôznych šľachtických rodov, čo pripomínajú štyri zachované kaštiele, dnes v súkromných rukách. Najstarší, – Balogovský –, z konca 18. storočia sa nezachoval. Druhý, tiež patriaci Balogovcom, klasicistický, niekoľkokrát prestavaný, stojí neďaleko kostola. Neskorobarokový kaštieľ Rudňanských stojí v strede obce. V parku západne od neho stojaceho neoklasicistického kaštieľa Ladislava Barlangiho z roku 1862 rastú exotické dreviny (platan javorolistý, ginko dvojlaločné, ľaliovník tulipánokvetý). Poniže neho dal Barlangi svojej dcére postaviť neoklasicistickú kúriu – Malý kaštieľ. Barokový rímskokatolícky kostol Najsvätejšej Trojice pochádza z roku 1741. Zaujímavosťou – a ďalšou miestnou národnou kultúrnou pamiatkou – je studňa s čerpadlom na veterný pohon (samostatné heslo).

Studňa s čerpadlom na veterný pohon v Trávnici. Unikátne vetrom poháňané vežové vodné čerpadlo pri juhozápadnom okraji obce Trávnica z roku 1920, národná kultúrna pamiatka. Vháňalo vodu do spádového vodovodu, zásobujúceho kaštieľ, liehovar a koniareň. Po roku 1945, kedy studňu prestali používať, chátrala. Po obnove sústavy s náhradou chýbajúceho pôvodného kolesa jeho replikou v roku 2017 bola studňa sprevádzkovaná. Obdobné čerpadlá boli zdokumentované len v Loku a Mužle.

Podhájska. Obec v Hronskej pahorkatine severozápadne od Nových Zámkov v severnej časti Hronskej pahorkatiny v oblasti ústia Trávnického potoka do Lisky, známa termálnym kúpaliskom, ktoré bolo vybudované pri 2 km hlbokom geotermálnom vrte z roku 1973. Voda s teplotou až 80 °C je silne mineralizovaná – jej chemické zloženie je blízke zloženiu vody v Mŕtvom mori – a má priaznivé účinky na ľudský organizmus. Obec vznikla v roku 1960 spojením obcí Belek a Svätuša.

Podunajská pahorkatina. Rozsiahly geomorfologický celok v juhozápadnej časti Slovenska medzi Pezinkom a Trstínom na západe, Šahami a Štúrovom na východe, Sencom, Sereďou, Novými Zámkami

a Dunajom na juhu s jazykovitými výbežkami k severu pozdĺž riek k Novému Mestu nad Váhom, Bánovciam nad Bebravou, Zlatým Moravciam, Pukancu a Sebechlebom, tvoriaci severnú a severovýchodnú časť Podunajskej nížiny. Na juhu susedí s Podunajskou rovinou, na západe ju ohraničujú Malé Karpaty a Považské podolie, zo severu do nej prenikajú ďalšie jadrové (Považský Inovec, Strážovské vrchy, Tribeč, Hornonitrianska kotlina) a na východe vulkanické geomorfologické jednotky (Pohronský Inovec, Štiavnické vrchy, Krupinská planina a Burda). Podunajská pahorkatina sa rozprestiera v oblasti dolných tokov Váhu, Nitry, Žitavy, Hrona a Ipľa (tvoriaceho s Dunajom na juhovýchode slovensko-maďarskú štátnu hranicu) v nadmorských výškach od 103 m (povyše ústia Ipľa do Dunaja) do zhruba 400 m (severovýchodne od Pukanca v cípe zabiehajúcom pozdĺž Sikenice hlboko do Štiavnických vrchov). Povrch pahorkatiny je hladko modelovaný, striedavo rovinný – na nivách a terasách vodných tokov (hliny, piesky, štrkopiesky) či sprašových tabuliach (spraše, sprašové hliny) – a mierne zvlnený až zvlnený – na širokých a plochých chrbtoch so svahmi plytkých i hlbokých dolín a úvalín na erózno-denudačne rozčlenených zvyškoch neogénnych morských a jazerných akumulácií (íly, piesky a štrky), proluviálnych kužeľoch pod úpätiami susediacich pohorí (ostrohranný skelet, zvetralé valúny), ostrovoch naviatych pieskov či vulkanických tufov alebo na miestach postihnutých nerovnomernými tektonickými pohybmi, ktoré sa prezentujú mozaikou lokálnych (zamočiarených) znížení a (zalesnených) vyvýšení a náhlymi (pravouhlými) zálomami riečnej siete. V dôsledku tejto pestrosti reliéfu so striedajúcimi sa nápadnými, prevažne severo-južným smerom pretiahnutými paralelnými vyvýšeninami a zníženinami sa člení pahorkatina na 11 geomorfologických podcelkov – dielčích pahorkatín (Trnavská, Nitrianska, Žitavská, Hronská a Ipeľská) a nív (Dolnovážska, Nitrianska, Žitavská, Hronská, Čenkovská a Ipeľská). Neogénne sedimenty, prekryté sprašami a sprašovými hlinami tvoria materskú horninu černozemí a hnedozemí, patriacim k najúrodnejším pôdam Slovenska. Okrem na nich pestovaných obilnín a olejnín tu má výborné prírodné podmienky a dlhú tradíciu aj vinohradníctvo. Lesy sa prakticky nezachovali, s výnimkou miniatúrnych lokálnych zvyškov historických dúbrav či dubohrabín či ostrovov na menej úrodnom podloží (štrky, vulkanity). Na tektonické poruchy viazané prirodzené teplé a studené minerálne pramene (Dudince, Santovka, Levice, Piešťany) dopĺňajú umelé geotermálne pramene (vrty) (Štúrovo, Podhájska, Poľný Kesov).

Názvy informačných panelov

A. Základné prírodné pomery
B. Cicavce
C. Hmyz, plazy a obojživelníky
D. Vtáky (*dva panely*)
E. Včela medonosná
F. Stromy a kry
G. Rastliny

U TRÁVNICA

U TRÁVNICA

B.
TRÁVNICA
cicavce

TRÁVNICA

TRÁVNICA
stromy
a kríky

Orientačná mapa
Náučný chodník - cyklotrasa
podte s rodinou von do prírody
Trávnica
Spoznajte okolie zo sedla bicykla
Celková vzdialenosť trasy 7 km

Trávnica
MAPY.CZ